

Pandemi Önlemlerinin Çiftçiye Etkisi 2020

Künye

- Doktar tarafından gerçekleştirilen Pandemi Önlemlerinin Çiftçiye Etkisi Araştırması, üreticilerin yaşanan pandemi sırasında karşılaştıkları sorunlar, işlerine etkileri, bu süreçte sosyal mesafe sebebiyle hangi iletişim kanallarını tercih ettikleri, hasat dönemi için endişeleri ve beklentilerini ortaya koyarak kamuya ve özel sektöre yol göstermeyi amaçlamaktadır.
- Araştırma, kotalı örneklem ve bilgisayar destekli telefonla görüşme yöntemiyle (CATI), Mayıs 2020 ayında yürütülmüştür.
- Çalışma kapsamında Türkiye'nin 52 ilinde, 267 ilçeden 1019 üretici ile görüşülmüştür.
- Araştırmanın hata payı %95 güvenlik sınırları içinde +/- %3'tür.

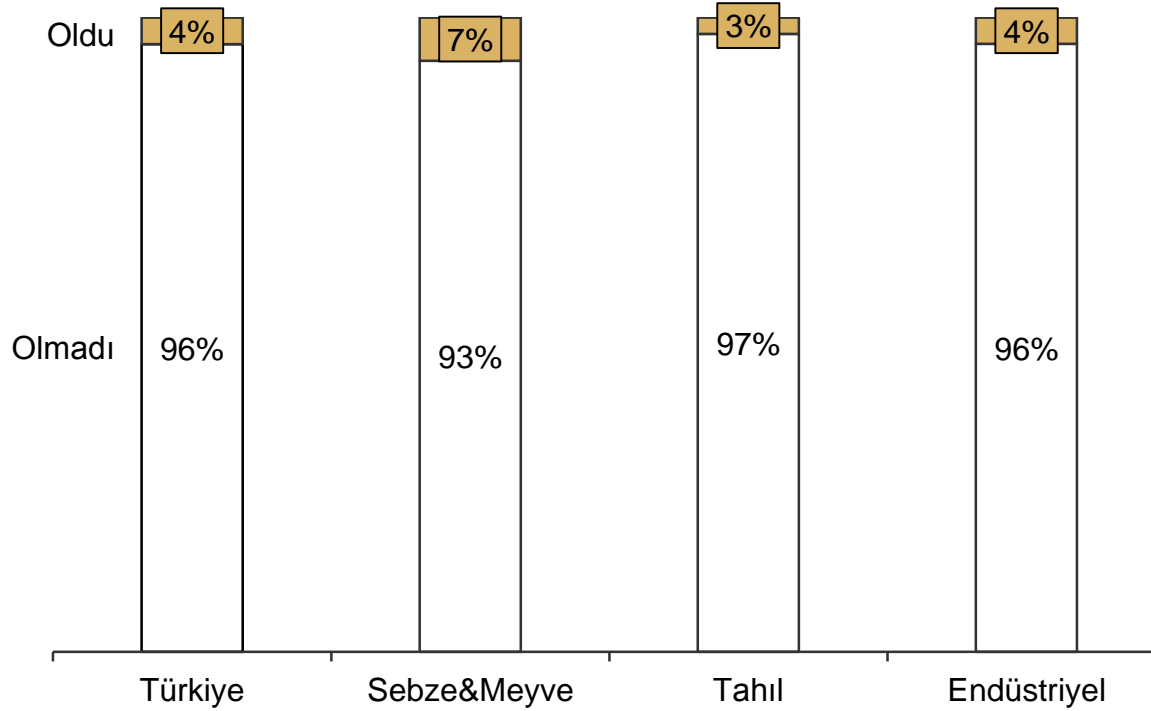
- Pandemi önlemlerinin etkilerinin araştırıldığı çalışmada çiftçinin ekim kararlarında önemli bir değişiklik olmadığı görülmüştür.
- Bu süreçte yaşanan en önemli aksaklıklar, girdi satın almada yaşanan zorluklar ve mühendis / firma temsilcilerine ulaşımın kesilmesi olmuştur.
- Üreticiler bu zorlukları kısmen teknolojiyi daha fazla kullanarak çözmeye çalışmıştır.
- Hasat ve satış dönemine yönelik ise önemli endişeler bulunmaktadır. Mevsimlik işçi olmaması, alıcı bulamamak ve fiyatların düşüşü en belirgin endişelerdir.
- Limon gibi ihracat ürünlerinde ya da patates gibi restoran / otellere satışı yüksek olan ürünlerde bu endişe artmaktadır.

İçerik

- Ekim kararınızda değişiklik oldu mu?
- Virüs tedbirlerinin ne gibi etkileri oldu?
- Hastalık sürecindeki belirsizliğin hasadı ve satışı etkileyeceğini düşünüyor musunuz?
- Firmaların temsilcileri ve ziraat mühendisleri sizi ziyarete geliyor mu?
- Bu dönemde sosyal mesafe sebebiyle farklı teknolojiler kullandınız mı ya da kullanmayı planlıyor musunuz?
- Sosyal mesafe sebebiyle hangi teknolojileri kullandınız?
- Akıllı telefonunuzda tarımsal uygulama kullanıyor musunuz?

Ülkemizde de etkili olan salgında çiftçilerin %96'sının ekim kararını değiştirmedeği gözlemlenmiştir.

Ekim Kararı Ürün grubuna göre

Pandemi sebebiyle ekim kararında değişiklik olan çiftçilerimiz; ekim yapmaktan vazgeçti (%1), ekim alanını azaltmaya karar verdi, farklı ürün ekti veya geç ekim yapabildi.

Çiftçilerin %55'i bir etki yaşamadığını, %9'luk bir kesim ise girdi alımında zorluk yaşadığını belirtmiştir.

Virüs Tedbirlerinin Etkisi Ürün grubuna göre

Çiftçi yüzdesi (%)	Türkiye	Sebze&Meyve	Tahıl	Endüstriyel
Etkisi olmadı	55	52	54	55
Mevsimlik işçi bulmakta zorlanacağım	26	33	22	33
Girdi fiyatları yükseldi	15	8	18	30
İlaç, gübre, tohum almakta zorluk yaşadım	9	9	8	16
Tarım aletlerinin bakımını yapamadım	5	5	6	3
Tarlaya gitmekte sorun yaşadım	2	3	1	1

Çiftçilerde hasat ve satış dönemine yönelik endişeler ise yüksek orandadır.

Belirsizliğin Satışa Etkisi Ürün grubuna göre

Çiftçi yüzdesi (%)	Türkiye	Sebze&Meyve	Tahıl	Endüstriyel
Etkilemez	35	26	43	40
Alıcı bulmakta zorlanacağım	35	42	26	33
Fiyatlar düşecek	28	27	30	30
Mevsimlik işçi bulmakta zorlanacağım	14	17	10	16
İhracat sıkıntısı nedeniyle iç pazara satış olur	7	18	1	3
Hasatı zamanında yapacağımdan emin değilim	2	1	4	1

Ürün bazında baktığımızda limon gibi ihracat ürünü üretenlerde ya da patates gibi restoranlara satışı yüksek olan ürünlerde endişe artmaktadır.

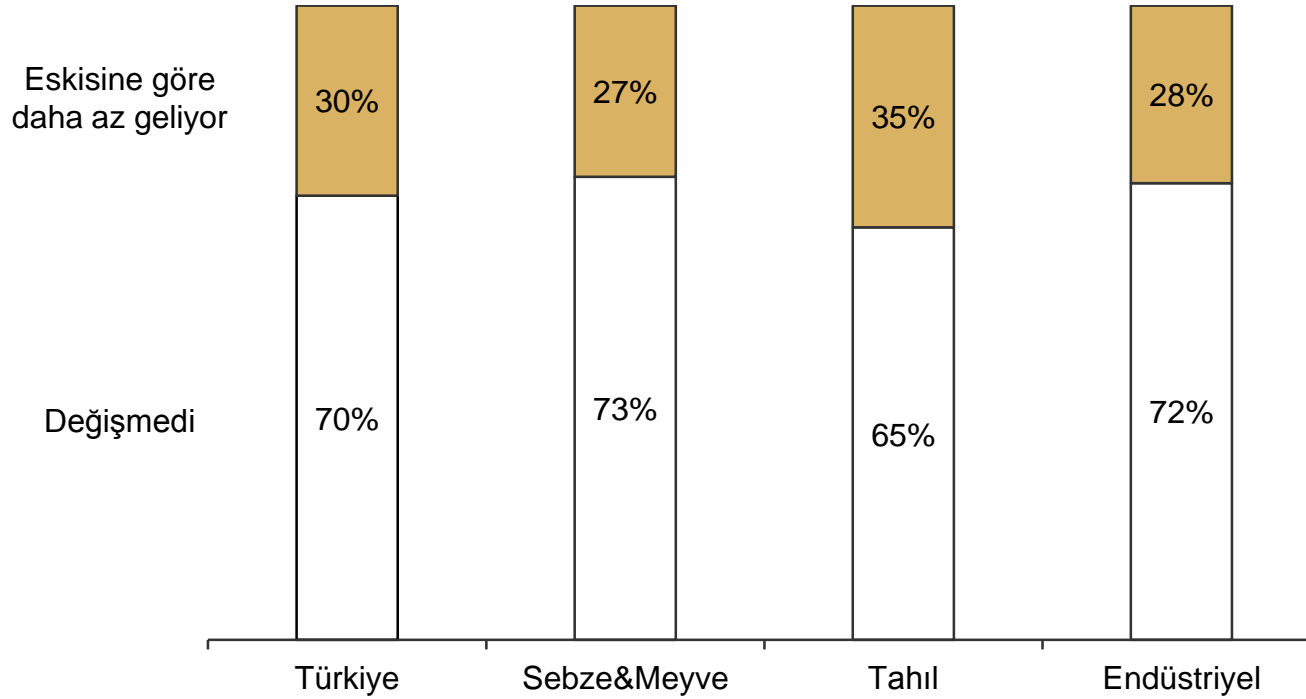
Belirsizliğin Satışa Etkisi Ürüne göre

Çiftçinin Yüzdesi (%)	Türkiye	Limon	Patates	Elma	Zeytin
Etkilemez	35%	11%	22%	31%	28%
Alıcı bulmakta zorlanacağımı düşünüyorum	35%	33%	50%	39%	40%
Fiyatların düşeceğini düşünüyorum	28%	50%	45%	19%	32%
Mevsimlik işçi bulmakta zorlanacağım	14%	11%	17%	35%	25%
İhracat sıkıntısı nedeniyle iç pazara satış olur	7%	33%	11%	19%	6%
Hasatı zamanında yapacağımdan emin değilim	2%	0%	6%	4%	0%

Bu süreçte çiftçilerin %30'u, firma temsilcilerinin ve mühendislerin ziyaretlerinin eskisine göre azaldığını belirtmiştir.

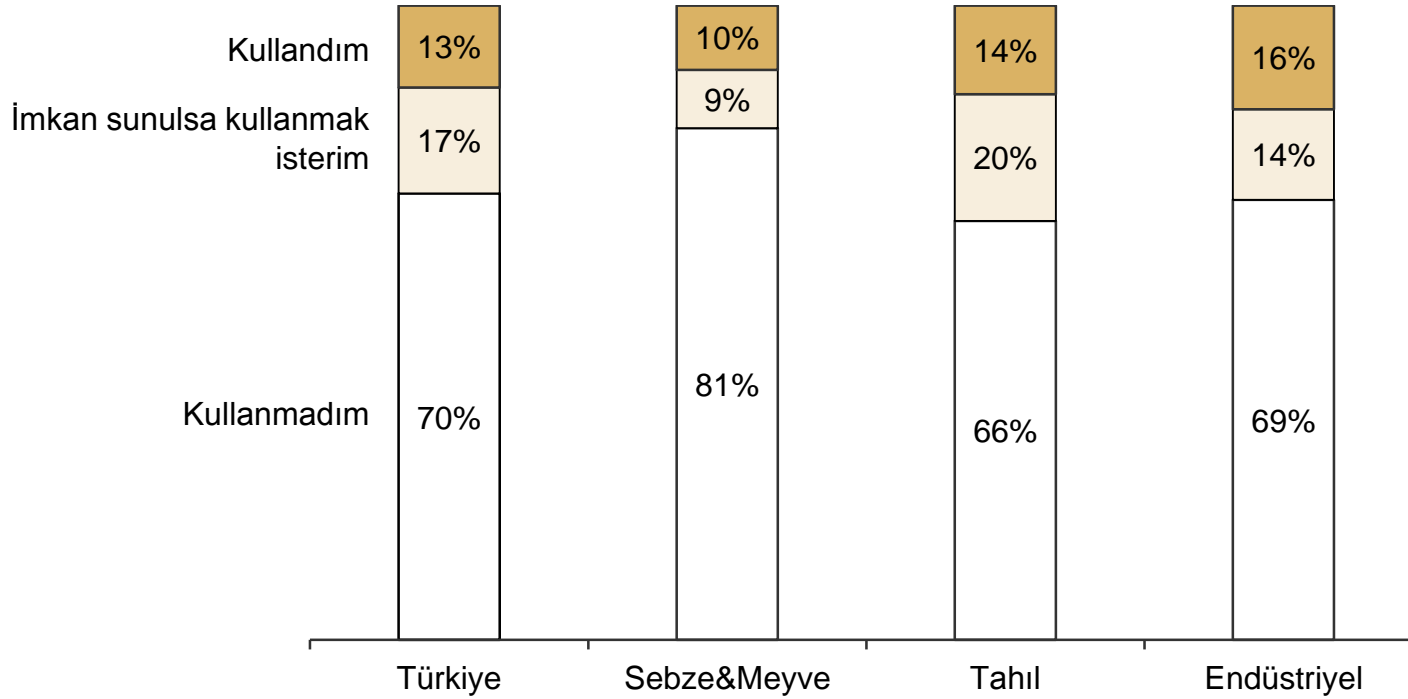
Temsilci Ziyaretleri Ürün grubuna göre

Çiftçilerin %13'ü bu dönemde teknoloji ile uzaktan destek aldığını, %17'si ise teknolojiye erişmek istediğini belirtti.

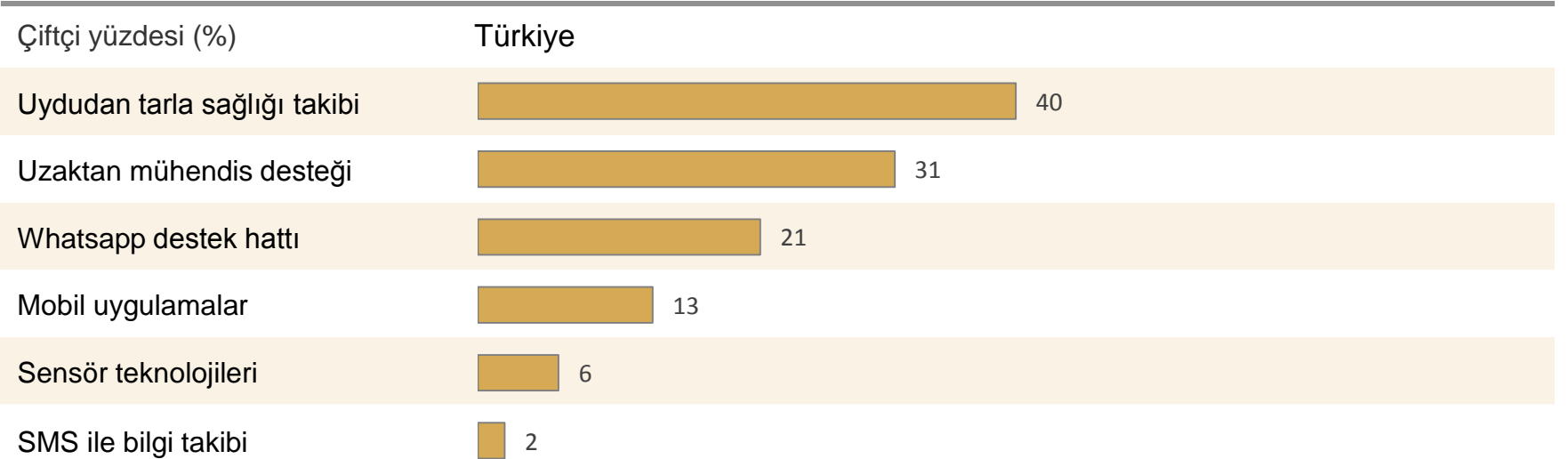
Teknolojiye Yönelim

Ürün grubuna göre

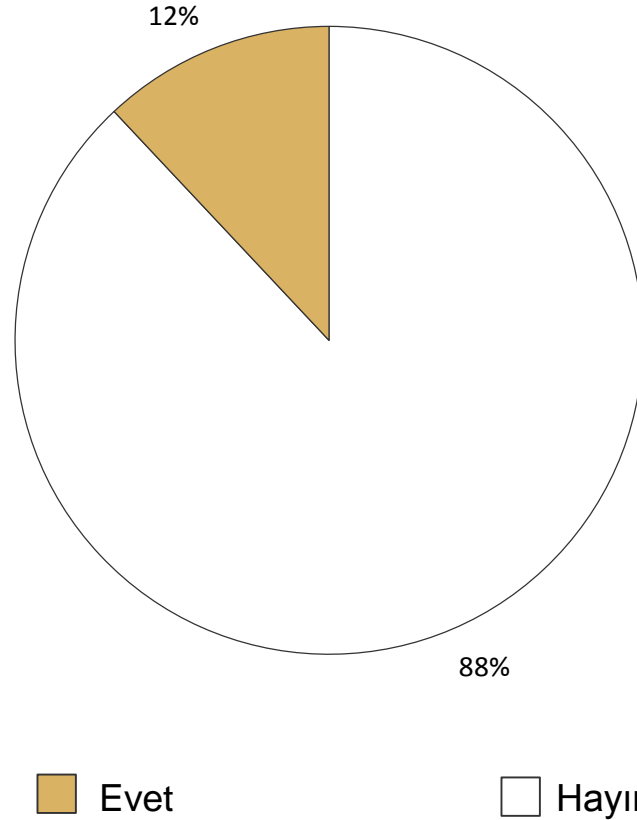
Uzaktan destek alan çiftçilerin en çok kullandığı teknoloji uydudan tarla sağlığı takibi olmuştur.

Teknoloji Kullanımı Türkiye geneli

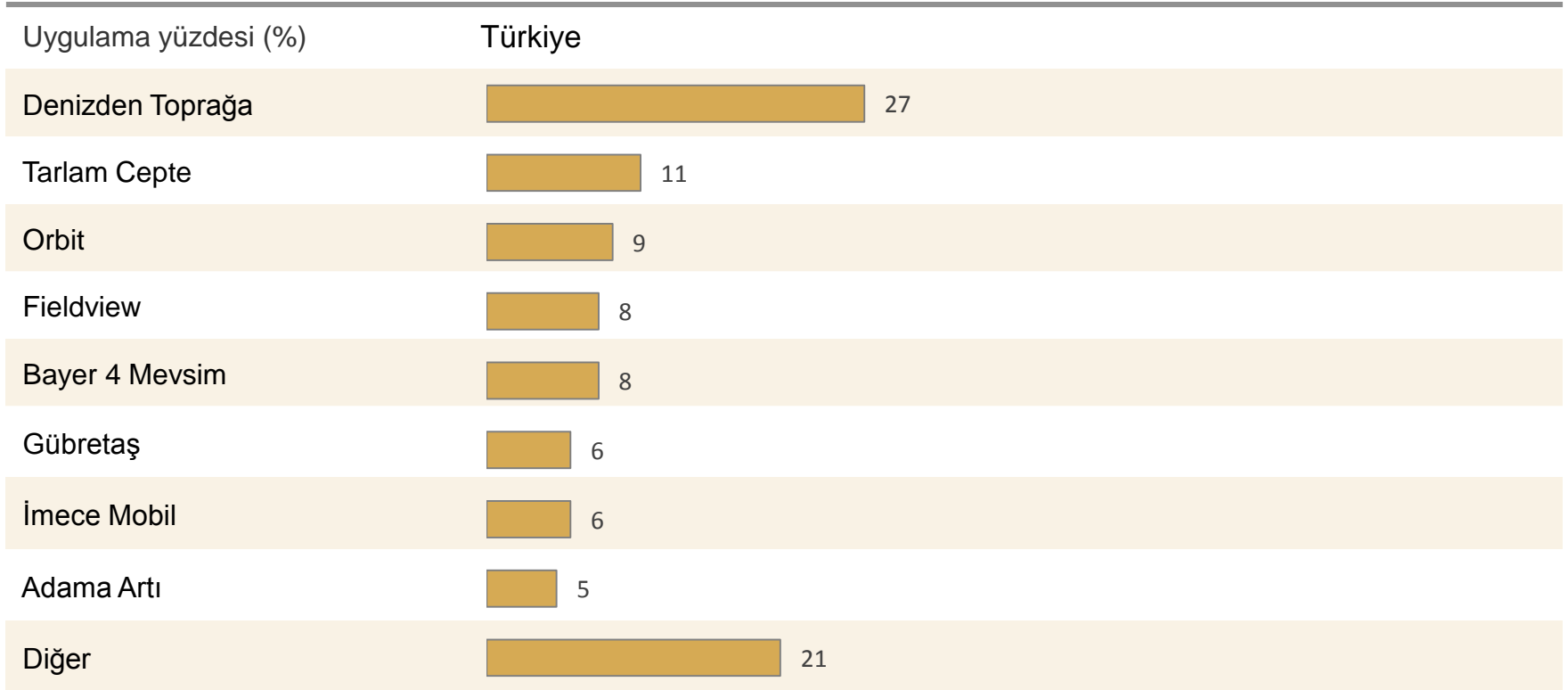
Tarımsal akıllı telefon uygulaması kullanan çiftçilerin oranı Türkiye genelinde %12'dir.

Tarım Uygulaması Kullanımı Türkiye geneli

Çiftçiler tarımsal uygulama olarak en çok Denizden Toprağa, Tarlam Cepte ve Orbit uygulamalarını kullanmaktadır.

En Çok Kullanılan Uygulamalar Türkiye geneli

Erzene Mahallesi Ege Üniversitesi Kampüsü
ideEGE-TGB Mercan Binası
No:172/70-I Bornova/İzmir
+90 538 057 70 75
www.doktar.com

Doktar